

Nyt fra KURATRØNTAN

1861

Kuremøllens Venner

2001

KUREMØLLEN PÅ KUREBAKKEN, 3 KM. FRA SVANEKE OG 74 METER OVER HAVET, ER OTTEKANTET JORDHOLLÆNDER, OPFØRT I 1861 AF CHRISTIAN SOMMER. OVERTRO FORBØD FISKERNE AT UDTALE ORDET "MØLLE", NÅR DE VAR PÅ HAVET, FORDI VINGERNE UDGØR ET KORS. I STEDET FIK MØLLEN DET MERE SIKRE TILNAVN KURATRØNTAN. FORENINGEN KUREMØLLENS VENNER BLEV STIFTET AF VILHELM KJØLBY I 1981.

Møllehatten kan atter dreje

Kuremøllens krøjer er udmålt og ligger helt plant, så nu kan møllehatten atter drejes i forhold til vindretningen – der mangler blot et spil. Her er det nærliggende at spørge, om møllevingerne også kan dreje rundt. Det kan de i princippet, men det er forbundet med en vis risiko at sætte hele det indvendige mølleværk af træ i bevægelse, fordi det kan medføre sprængning af et hjul eller beskadigelse af bremsen, så møllen løber løbsk. En meget nøje gennemgang af hver enkelt del af "gearkassen" er nødvendig, før man vover eksperimentet med at lade værket arbejde efter 50 års stilstand.

Kuremøllen 140 år

På den bare mark anlagde møllebygger Christian Sommer i 1861 det vindkraftværk, der fik navn efter Kurebakken. Efter først at have bygget Svanemøllen havde han friske erfaringer og opførte den ottekantede jordhollænder, som denne træmølle kaldes. Som et vidnesbyrd om fortidens teknologi og den livsform, der knyttede sig til, står mesterværket intakt med al dets indbyggede snilde og ydre skulpturelle skønhed. Valget står mellem forfald eller vedligeholdelse. Det sidste stiller store økonomiske krav, og det hersker der forståelse for blandt alle, der får kendskab til Kuremøllen. Kvalitet og kunnen er påkrævet for at udføre istandsættelsen, så den byder klimaet mest mulig trods. Takket være engagerede medlemmer, almennyttige fonde, nysgerrige gæster

og en velvillig offentlighed er det lykkedes at frelse Kuremøllen fra den skæbne, som så mange andre møller har lidt. 140 års fødselsdagsgaven til møllen er den gennemrestaurerede møllehat, som sætter prikken over i'et.

Møllehatten mindst holdbar til år 2051

Møllehatten blev erklæret færdigrestaureret i sommeren 2000. Hatten er nu i så fin stand, at den anslås at kunne holde de næste 50 år.

En del træbeklædning er udskiftet. Hatten har fået en ny beklædning af underpap og overpap og er derefter blevet tjæret. Det nye vindue svarer til det, der oprindeligt sad der. Henning Johansens Byggeforretning har udført arbejdet.

Gulvet på broloftet er fornyet af tømrer Jens Erik Nielsen, der måtte tage sigten og rugmelstromlen ned, men er nu atter på plads.

Stilladserne er pillet ned

Besøget i sommeren år 2000 var nede på 200 gæster. Årsagen var, at Kuremøllen var omkranset af stilladser, og det holder naturligt nok mange tilbage. Dog var der åbent en række dage, som blev annonceret i turistbladet Denne Uges Bornholm.

Møllesangene

Dræsinebandens CD med sange og viser om møller, der maler, er blevet godt modtaget og kan høres og købes for 100 kr. (medlemspris 75 kr). i Kuremøllen, som sammen med Kirkemøllen i Pedersker har eneforhandling for Bornholm. Den kan også købes ved at sende en e-mail til kassereren (se adresselisten).

Møllebygger John Jensen fra Hønsinge har samlet to bornholmske og 10 danske møllelaug om denne kulturhistoriske indspilning. Kuremøllen er i godt selskab med Ringsted Vindmølle Fond, Hjerl Hedes Frilandsmuseum, Dansk Møllerforening, Frilandsmuseet i Kgs. Lyngby, MC Fonden Danfoss, Uldum Mølle (Jylland), Vindeby Mølle ved Horslunde (Lolland-Falster), Pibe Møllelaug i Helsingør, Kuremøllen, Kirkemøllen i Pedersker, Lumby Mølle ved Odense og Jernløse Mølle på Sjælland.

KUREMØLLENS VENNER har 83 medlemmer, en fremgang på 6. Medlemmeme yder 2.075 kr. i kontingent og 2.855 kr. i gaver. Sidste år androg gaverne 1.555 kr, en stigning på 1.300 kr. Mange hænder og pengebøger løfter i flok.

50 møllefolk på Kuremøllen

I efteråret gæstede 50 medlemmer af Dansk Mølleforening Bornholm for at se, hvad klippeøen kan byde på. Der lød mange anerkendende ord om den gedigne vedligeholdelse. Poul Jørgensen, Tingsted, demonstrerede Hornsby/Ruston motoren – den startede første gang - og Kristian Sommer fortalte, hvordan han som stor knægt i 1930 sammen med sine forældre rejste til København for at købe denne motor.

Turen går til Kuremøllen

Turistguiden "Turen går til Bornholm og Ertholmene", udgivet af Politikens Forlag, bringer en særlig tema-artikel om Kuremøllen, skrevet af Søren Lauridsen, som besøgte møllen for nogle år siden og talte længe med Inger og Kristian Sommer. Et halvsides foto viser møllen med Kristian Sommer i forgrunden.

Kalenderen:

Generalforsamling søndag 22. juli kl. 10

Her vil vi råbe hurra for den gamle mølle, der runder 140 år i fineste form. Vi glæder os til dagen, kaffen og kagen, det gode samvær, de mange detaljer om møllens tilstand og nærstudierne af fortidens teknologi i træ.

Dansk Mølledag søndag 17. juni 10-16

Den landsdækkende mølledag holdes tredje søndag i juni. På Kuremøllen er der gratis adgang fra kl. 10-16 med kaffe på kanden og saftevand til bællene.

Næste generation af Sommer-slægten valgt til bestyrelsen

Julie Sommer blev på Kuremøllens generalforsamling valgt til bestyrelsen. Hun er datter af Margrethe Sommer, foreningens formand, og hendes bedstefar er således Kristian Sommer (født 1916), som fortsat bor i den møllergård, som hans bedstefar grundlagde i 1861. Familien Sommer i tre generationer værner om Kuremøllen og udfolder stor aktivitet for at bevare den og fortælle dens historie.

* **Møllenisserne** kiggede ud på verden og så en anelse sne i december.

Møllen skal males

På planen står maling af altudvendigt træværk, også vingerne, i løbet af sommeren 2001. Sommers mølle håber på en varm og tør sommer.

Køling og drivaksel

På ønskesedlen står: Hornby/Ruston motorens kølesystem færdiggøres sammen med retableringen af den drivaksel, der går fra motorrummet til møllen

Vi sparer sammen til fire nye vingearme.

Indtægter i år: Foreningen har indtil nu modtaget 10.000 kr. i tilskud fra Ruth og Finn Riis-Hansens Familiefond.

TAK TIL FONDE

I årsregnskabet figurerer følgende bidragydere:

Bodil Pedersens Fond
Bygningsbevaringsfonden
UniDanmark Fonden
Ruth og Finn Friis-Hansens
Familiefond
Sparekassen Bornholms
Fond
Augustinus Fonden
Strukturdirektoratet
A. P. Møller Fonden
Andreas Colstrups Fond
Bergia Fonden
Skov- og Naturstyrelsen
Sonning Fonden
Codan Fonden
Marie Koføeds Legat

Det hidtil største år for Kuremøllens restaurationøkonomi

Med en balance på 595.866 kr. for regnskabsåret 1. januar til 31. december år 2000 har foreningen Kuremøllens Venner takket være private og offentlige donationer været i stand til at videreføre arbejdet med at vedligeholde Kuremøllen. Indtægterne androg 561.899 kr., og kassebeholdningen var ved regnskabsårets begyndelse 33.967 kr.

Siden status er der afholdt en række betydelige omkostninger. Foreningen lægger vægt på at omsætte fondsmidler i konkrete opgaver, således at kassebeholdningen ikke overstiger de krav, der kan stilles til en nødvendig reservekapital, som kan udjævne indtægts-svingninger. På generalforsamlingen vil posterne blive præsenteret.

Bestyrelsen for Kuremøllens Venner

* Formand: Margrethe Sommer,
Rønnevangshusene 43 st th 2630 Tåstrup
Tlf./fax 43 52 05 96 Arb. 43 52 96 88
E-post: m.sommer@mobilixnet.dk
* Næstformand: Erik Bakke Hansen Elmevej
2,3751 Østermarie Tlf. 56 44 23 32
* Kasserer: Anne Sommer, Saltum Allé 13,2720
Kastrup Tlf. 32 51 12 34
A.S.Sommer@Mail.Tele.dk
* Sekretær: Jacob Ludvigsen, Højbo, Svanekevej 42,
Brændesmark 3740 Svaneke
Tlf. 56 44 33 33 Fax 56 49 64 27
E-post: jalu@jacob-ludvigsen.dk
* Verner Mogensen, Bæverparken 16, 3720
Aakirkeby tlf. 56 97 32 30
* Anton Mikkelsen, Aarsdale Mølle, Gaden 44,
Aarsdale pr. 3740 Svaneke
* Kristian Sommer, Kuremøllen, Svanekevej 65,
3740 Svaneke Tlf. 56 49 61 02
* Erik Brandt, Møllebakken 5,
3740 Svaneke Tlf. 56 49 60 63.
* Julie Sommer, Howitzvej 67A 3.tv, 2000
Frederiksberg tlf. 38 33 74 05
SOMMERFUGL7@HOTMAIL.COM
* Revisor: Ib R. Nielsen, Kurebakke Svanekevej 38
3740 Svaneke Tlf. 56 49 66 85

**KUREMØLLENS VENNER * BLIV MEDLEM
KUN 25 KR * OM ÅRET * GIRO 5 68 67 84**